

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการนิติธรรม (Due process) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหรืออุดมการณ์เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และคงโทษผู้กระทำผิด จุดหมายปลายทางก็เพื่อนำความสงบเรียบร้อยกลับสู่สังคม โดยเน้นวิธีการได้มาซึ่งความเป็นธรรม กวบคู่กับการควบคุมอาชญากรรม ทั้งในการจับกุม สืบสวน สอบสวนและชั้นพิจารณาคดี ถ้าความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมหรือทางอาญา สังคมจะไม่เกิดความสันติสุข จะเกิดความสับสนวุ่นวาย และเน้นบทบาทขององค์กรตุลาการหรือศาล โดยเชื่อว่าศาลเป็นองค์กรกลางในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการที่ดี โดยให้ความสำคัญกับการปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

ในส่วนของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ให้เป็นไปตามค่านิยมค่านิยมและคำสั่งของผู้มีอำนาจและตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันสังคม การบริหารงานเรือนจำมีลักษณะแตกต่างจากการบริหารของหน่วยงานโดยทั่วไป เนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลที่กระทำผิดกฎหมายในลักษณะต่าง ๆ ทั้งที่เจตนาและไม่เจตนา และที่สำคัญที่สุดคือบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่สังคมไม่พึงปรารถนา ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ซึ่งนอกจากจะต้องควบคุมไม่ให้หลบหนีแล้วยังต้องแก้ไขผู้กระทำผิดให้เป็นบุคคลที่สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้เมื่อได้รับการปล่อยตัวเห็นโทษ และไม่ไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก มาตราการในการดำเนินการ ได้แก่ การพัฒนาจิตใจ ให้การศึกษาสายสามัญ การฝึกวิชาชีพและการอบรมในาระต่าง ๆ เป็นต้น หากเป็นผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรมก็จะมี การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายให้เลิกจากการเสพยาเสพติด รวมตลอดถึงจะต้องมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรม ตามหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

กรมราชทัณฑ์ได้มีการจัดตั้งเรือนจำประจำจังหวัดและเรือนจำประจำอำเภอ รวมทั้งทัณฑสถานตามจังหวัดต่าง ๆ อีกหลายจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำ ความผิดในเขตจังหวัดและอำเภอนั้น ๆ หน่วยงานย่อยที่กรมราชทัณฑ์จัดตั้งขึ้นตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น เรือนจำกลาง เรือนจำจังหวัด เรือนจำอำเภอ เรือนจำชั่วคราว ทัณฑสถาน สถานกักกัน สถานกักขัง ประมาณ 137 แห่ง โดยกรมราชทัณฑ์เป็นสำนักงานใหญ่ที่จะต้องควบคุมและกำกับให้หน่วยงานย่อยเหล่านั้นปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ในปัจจุบัน เป็นการปฏิบัติตามหลักทฤษฎีวิทยา
แผนใหม่ ตามแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (Positive school) ที่มีแนวความคิดในการ
ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในลักษณะเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้เป็นคนดี โดยมีการปฏิบัติในลักษณะ
ผสมผสานกันระหว่างการใช้เรือนจำเป็นสถานที่ควบคุม และแก้ไขปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมด้วย
ผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนา ในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์
ได้มีกิจกรรม ดังนี้ (นันทิ จิตสว่าง. 2540 : 29)

1. การพัฒนาจิตใจ เป็นกิจกรรมอบรมและปรับสภาพจิตใจของผู้ต้องขังให้รู้สึกสำนึกผิด
ตระหนักว่าอะไรเป็นความดีและความชั่ว โดยใช้กระบวนการอบรมทางศาสนา จริยธรรม ศิลปกรรม
และกระบวนการทางสังคม

2. ให้การศึกษาวิชาสามัญ กรมราชทัณฑ์ได้ร่วมกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน
เปิดสอนสายสามัญในระดับต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เมื่อผู้ต้องขังได้รับการศึกษาจบหลักสูตรจะได้รับ
ประกาศนียบัตร เพื่อรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาระดับของกรมการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้ง
การร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังเข้ารับการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาในสาขาต่างๆ

3. การฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการฝึกทักษะทางด้านอาชีพด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อ
ให้ผู้ต้องขังนำไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ

ในส่วนขอเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา เป็นเรือนจำที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม
นักโทษเด็ดขาดที่มีกำหนดโทษตั้งแต่ 15-30 ปี ผู้ต้องขังอุกฉกรรจ์และผู้ต้องขังอื่น ๆ ตามคำพิพากษา
หรือคำสั่งตามกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังให้กลับคนเป็น
พลเมืองดี สามารถอยู่ในสังคมได้ภายหลังพ้นโทษ ตลอดจนให้การศึกษอบรมทั้งด้านสายสามัญ
และสายอาชีพ รวมถึงการฝึกวิชาชีพตามความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงานต่อผู้ต้องขัง
ดำเนินการจัดให้มีสวัสดิการและให้การสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ ตลอดจนการพัฒนาส่งเสริม
ด้านสุขอนามัยและด้านสุขภาพแก่ผู้ต้องขัง โดยมุ่งเน้นส่งเสริมและปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต
ให้ดีขึ้น

สำหรับเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเรือนจำที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม
และดำเนินการกับผู้ต้องขังคดีประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างพิจารณาตัดสินของศาล ส่วนหน้าที่ในด้าน
อื่น ๆ เช่น จัดการศึกษาอบรม พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมและฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังดำเนินการ
เกี่ยวกับการทำงาน การให้แรงงานผู้ต้องขัง จัดสวัสดิการ ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง จะมีลักษณะ
เช่นเดียวกับเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา สรุปความแตกต่างระหว่างเรือนจำกลางและเรือนจำ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ อำนาจการควบคุมผู้ต้องขังเท่านั้น

การบริหารงานเรือนจำ/ทัณฑสถาน นอกจากผู้ต้องขังแล้วยังมีบุคคลอีกหลายประเภทที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับ อาทิ หมายความ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวน พนักงานกงสุล กลุ่มบุคคลที่เข้าศึกษาดูงาน รวมถึงตลอดถึงญาติผู้ต้องขัง ดังนั้น การให้บริการของเรือนจำต่อบุคคลแต่ละประเภทจึงมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะงาน และกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรือนจำมากที่สุดคือญาติผู้ต้องขัง เนื่องจากต้องเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังมีเป็นจำนวนมากและหลากหลายอาชีพ รวมถึงตลอดทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับเรือนจำกลางพระนครหรือยูธยาต่างกัน จึงมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของเรือนจำกลางพระนครหรือยูธยาแตกต่างกันไปด้วย อย่างไรก็ตามญาติของผู้ต้องขังคือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญมากต่อภาพลักษณ์ของเรือนจำ เป็นกระบอกเสียงที่สำคัญ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดและติดต่อกับเรือนจำมากที่สุด

นอกจากนี้การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ มักจะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนโดยทั่วไป โดยมองว่ากรมราชทัณฑ์เป็นแดนสนธยา มีแต่ความทรมานโหดร้าย มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและไม่สามารถแก้ไขผู้กระทำผิดได้ ดังเช่นกรณีหนังสือพิมพ์ได้เสนอข่าวเกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์ว่า “ในเรือนจำทั่วไปมียาบ้าซึ่งง่ายขายสะดวก รัฐบาลออกแรงสู้รบอย่างไรก็ไม่มีวันชนะ ผู้คุมเรือนจำเป็นหนี้นักกันทุกคน ที่มีความสำคัญออกเวรจากเรือนจำมักออกไปทำงานหารายได้พิเศษ ผู้คุมที่ไม่มีหนทางไปขอมรับดูแลนักโทษที่มีฐานะการเงินดีเพื่อรับผลตอบแทนเป็นเงิน ผู้คุมจำนวน 1 ใน 5 ของทั้งหมด ขาดจิตสำนึกเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เต็มตัวทั้งในและนอกเรือนจำ ผู้คุมบางคนรวยเอา รวยเอา ไม่ทราบสาเหตุและผู้คุมกลายเป็นคนใช้นักโทษยาเสพติดกลายเป็นนาย” (เรือนจำกลางพระนครหรือยูธยา, 2546 : 1)

จากกรณีการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอาจจะไม่ได้เป็นไปตามข่าวที่เสนอ และกรมราชทัณฑ์ก็ได้มีการชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบอยู่ตลอดเวลา ในการประชาสัมพันธ์ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ปัจจุบัน ได้ใช้สื่อหลายประเภททั้งนี้เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับทราบ ทั้งทางสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อทางเว็บไซต์ สื่อมวลชน ประเภทสิ่งพิมพ์ วารสารราชทัณฑ์ จุลสารราชทัณฑ์ รายงานประจำปีกรมราชทัณฑ์ จดหมายข่าวที่น่าสนใจให้กับองค์กรภาครัฐ/สถาบันการศึกษา เป็นต้น อย่างไรก็ตามสื่อต่างๆ ที่กรมราชทัณฑ์ใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์นั้น ประชาชนไม่สามารถรับรู้ได้ทุกกลุ่ม เนื่องจากข้อจำกัดต่าง ๆ ประชาชนจึงไม่สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกรมราชทัณฑ์ได้ทุกเรื่อง บางเรื่องประชาชนทราบและมีอีกหลายเรื่องที่ประชาชนยังไม่ทราบ ประชาชนจึงมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์กรมราชทัณฑ์ในลักษณะที่แตกต่างกัน

สำหรับด้านการบริการให้กับญาติผู้ต้องขัง หมายความ พนักงานสอบสวน พนักงานกงสุล และประชาชนโดยทั่วไปนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เรือนจำกลางพระนครหรือยูธยาและเรือนจำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะต้องให้ความสำคัญและถือเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่สำคัญ ทั้งนี้เนื่องจาก การให้บริการเป็นตัวชี้วัดประจำปีของทั้งสองเรือนจำที่จะต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ตามตัวชี้วัด “ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ” เป้าหมาย ร้อยละ 85 และในปีที่ผ่านมาเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาสามารถดำเนินการได้มากกว่าตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีข่าวสารด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์ทั้งในด้านบวกและด้านลบอยู่ตลอดเวลา ผู้ศึกษาในฐานะข้าราชการของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา จึงเป็นแรงจูงใจ ให้ศึกษาภาพลักษณ์ของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาใน **ทัศนะของญาติผู้ต้องขัง**ว่าเป็นอย่างไร ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทาง ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ บริหารงานของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และการดำเนินงานของเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง
2. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาภาพลักษณ์ของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง ซึ่งญาติผู้ต้องขังมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับการบริหารงานเรือนจำมากกว่ากลุ่มบุคคลใด ทำให้ทราบปัญหาต่างๆ ของเรือนจำเป็นอย่างดี ดังนั้น ทัศนะของญาติผู้ต้องขังจึงเป็นประโยชน์ต่อเรือนจำและต่อกรมราชทัณฑ์รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการควบคุมแก้ไขผู้กระทำผิดในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานเรือนจำ หักจกรสถาน และสถานพินิจ ด้านสนับสนุนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ ร่วมในการวางแผนการดำเนินงานบริหารงานเรือนจำอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์ ได้แก่ ญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา เฉลี่ยเดือนละ 2,352 คน และเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เฉลี่ยเดือนละ 3,530 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา จำนวน 100 คน และญาติผู้ต้องขังที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 100 คน

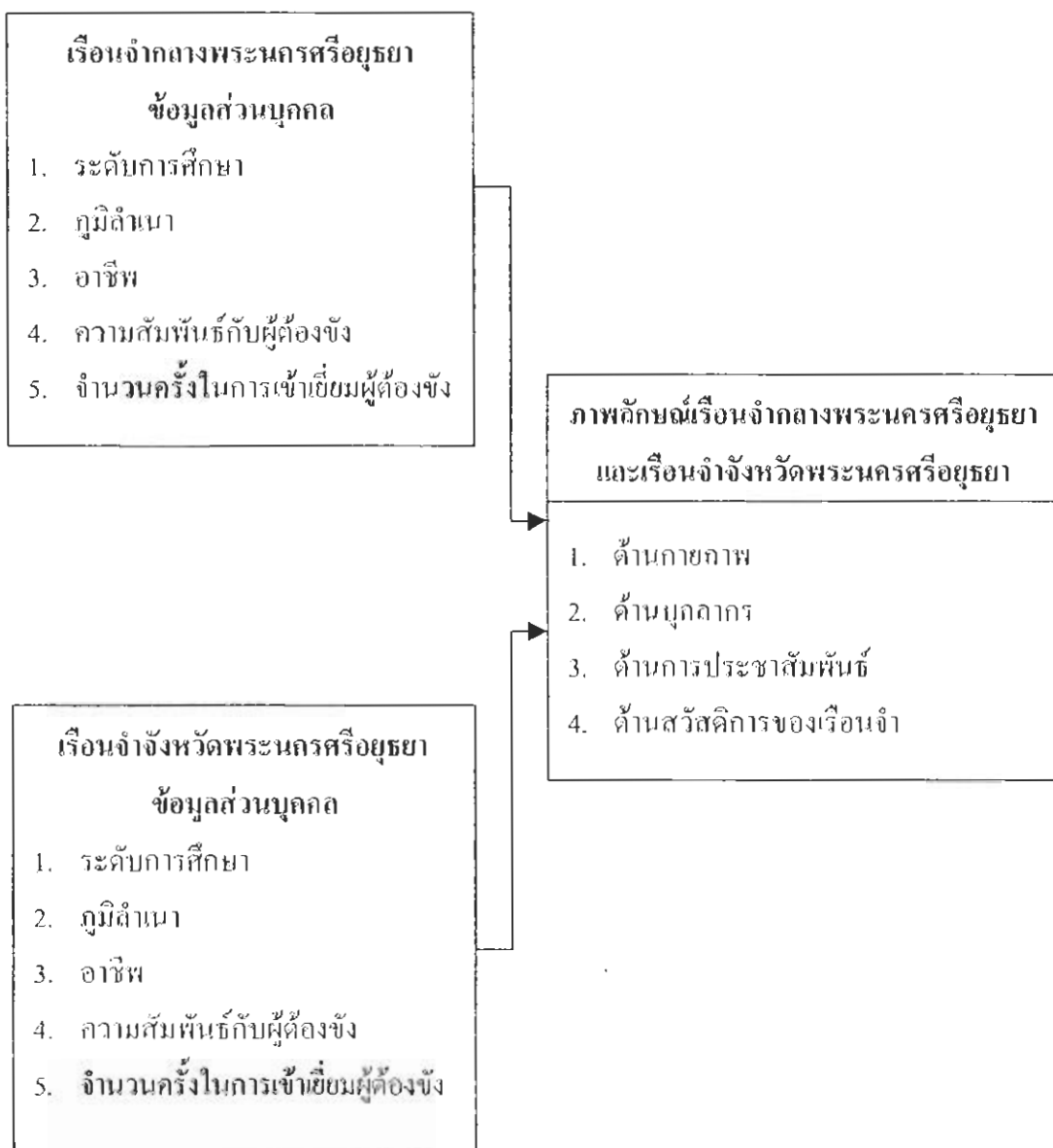
3. ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษานี้มีตัวแปร ได้แก่

ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ อาชีพ ความสัมพันธ์กับผู้ต้องขัง จำนวนครั้งในการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง ภาพลักษณ์เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยด้านกายภาพ ด้านบุคลากร ด้านประชาสัมพันธ์ และด้านสวัสดิการของเรือนจำ

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะภาพลักษณ์ของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง โดยอาศัยแนวคิด คือ ภาพลักษณ์ ได้แนวคิดจาก เอ็ดเวิร์ด (Edward) (วิรัช สกิริตนกุล, 2532 : 77) กล่าวโดยสรุปว่า หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันใดก็ตามหากมีภาพลักษณ์ที่ดีที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชน ย่อมเป็นภาพที่สวยงามคงมามีความน่าเชื่อถือศรัทธาสมควรแก่การไว้วางใจ ดำรงศักดิ์ ชัยสมิท (2542 : 2) ได้กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์ว่า เป็นการสร้างความผูกพันให้ชุมชนที่เกี่ยวข้องมีต่อหน่วยงาน และหน่วยงานเองก็ต้องประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ชุมชนยอมรับ โดยมีการสำรวจประชามติหรือสำรวจความต้องการของชุมชน ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดของหลาย ๆ ท่านมาผสมผสานกันกำหนดเป็นแนวทางของการศึกษาภาพลักษณ์ของเรือนจำ 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านบุคลากร ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสวัสดิการของเรือนจำในทัศนะของญาติผู้ต้องขัง ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตรงกัน ผู้วิจัยได้ให้ความหมายและขอบเขตของคำต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์เรือนำกลางพระนครศรีอยุธยา และภาพลักษณ์เรือนำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หมายถึง ชื่อเสียงด้านต่าง ๆ หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดของเรือนำ ซึ่งญาติผู้ต้องขังทราบและแสดงความคิดเห็นออกมาในลักษณะต่างๆ โดยพิจารณาใน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านกายภาพ หมายถึง การที่ญาติผู้ต้องขังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านอาคารและสถานที่ต่าง ๆ ของเรือนจำว่ามีลักษณะอย่างไร

1.2 ด้านบุคลากร หมายถึง การที่ญาติผู้ต้องขังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่เรือนจำว่ามีลักษณะอย่างไร

1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การที่ญาติผู้ต้องขังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของเรือนจำว่ามีลักษณะอย่างไร

1.4 ด้านสวัสดิการของเรือนจำ หมายถึง การที่ญาติผู้ต้องขังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสวัสดิการด้านต่าง ๆ ของเรือนจำที่จัดให้กับผู้ต้องขังว่ามีลักษณะอย่างไร

2. ทักษะของญาติผู้ต้องขัง หมายถึง ความรู้ที่ทางจิตใจ ในด้านความรู้ที่นึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการของเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านกายภาพ ด้านบุคลากร ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านสวัสดิการเรือนจำ และแสดงความรู้ที่บอกออกมาให้ทราบ

3. เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา หมายถึง สถานที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังและแก้ไขผู้ต้องขังที่กระทำผิดกฎหมายที่ศาลได้ตัดสินความผิดของผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษระหว่าง 15 ปี ถึง 30 ปี และเป็นเรือนจำประเภทเขต 1 ที่ควบคุม ดูแล การบริหารงานเรือนจำ/ทัณฑสถานภายในเขต จำนวน 17 แห่ง

4. เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หมายถึง สถานที่ซึ่งใช้ควบคุมกักขังผู้ต้องขังที่กระทำผิดกฎหมาย ที่ศาลยังไม่ได้ตัดสินความผิดของผู้ต้องขังและยังไม่มีกำหนดโทษ ถือเป็นทัณฑสถานผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดีหรืออยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน

5. ญาติผู้ต้องขัง หมายถึง บุคคลที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังที่เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา และที่เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่

6.1 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของญาติผู้ต้องขัง ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป

6.2 ภูมิลำเนา หมายถึง สถานที่อยู่อาศัยของญาติผู้ต้องขัง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และต่างจังหวัด

6.3 อาชีพ หมายถึง อาชีพของญาติผู้ต้องขัง ได้แก่ เกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป ประกอบธุรกิจส่วนตัว รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักเรียน/นักศึกษา

6.4 ความสัมพันธ์กับผู้ต้องขัง หมายถึง สถานะทางเครือญาติระหว่างญาติผู้ต้องขังกับผู้ต้องขัง ประกอบด้วย บิดา/มารดา ตา/น้า/อัยยิกา บุตร/ธิดา พี่/น้อง และเพื่อน เป็นต้น

6.5 จำนวนครั้งในการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง หมายถึง ความถี่ในการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง
ที่เรือนจำ เช่น 1 ครั้ง/เดือน 2 ครั้ง/เดือน 3 ครั้ง/เดือน หรืออื่น ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยซึ่งเป็นข้อมูลจากผู้ต้องขัง เรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ สามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งสำหรับกำหนดนโยบาย หรือบริหารกิจการเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยาและเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้ดียิ่งขึ้น
2. ผลจากการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลให้เรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ หรือบุคคลที่สนใจใช้เป็นแนวทางในการวิจัยในประเด็นที่มีลักษณะคล้ายกันต่อไปอีก ซึ่งหากมีการวิจัยมากพอ จะทำให้เกิดองค์ความรู้ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานได้
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้วางแผนร่วมกัน เพื่อให้เกิดแนวร่วมของการบริหารหน่วยงานในลักษณะบูรณาการได้